

Mezinárodní konference ELPUB 2015

University of Malta, Valletta, Malta

1. 9. 2015 - 3. 9. 2015

Účastník:
Jan Pokorný, odbor 4

9. 9. 2015

1. Účel cesty

Cílem účasti na mezinárodní konferenci ELPUB byla konfrontace znalostí a postupů v oblasti zpřístupňování digitálního obsahu. Letošní ročník byl dvěma nosným tématům, které jsou pro NTK aktuální: problematika vyhledávání a zpřístupňování obsahu vzhledem k vzrůstajícímu množství informací spolu s fyzickým objemem sbírek a problematika indexování netextových dokumentů.

2. Časový průběh cesty

Na Maltu jsem dorazil odpoledne 31.9. Konference se konala ve dnech 1.-2.9.2015, které byly věnovány odborným přednáškám a příspěvkům. 3.-4.9. následovaly postkonferenční dny věnované úspěšně realizovaným projektům (tzv. success stories). Následující den, 5.9. jsem se vrátil do Prahy.

3. Probíraná témata

Zásadní význam měl příspěvek Monicy Dukeové z University of Bath o citizens science, ve které obsah vytváří a zpracovává široká komunita neprofesionálních vědců. Vědecké úsilí je orientováno na projekty, ve kterých nejsou uchovávány informace o příspěvovatelích, zcela se bortí model vědec→článek, takže nelze informace vyhledávat podle vědce a jeho příspěvků. Ztrácí i smysl předmětové třídění, projekty jsou velmi úzce profilované a pracuje se typicky s velkým objemem dat. Příkladem jsou projekty přístupné na <http://www.sciencegossip.org>

Další příspěvek, který může NTK inspirovat pro využití technických tezaurů, seznámil účastníky s výsledky speciální digitální knihovny biodiverzity, ve které využili inteligentní nástroje, např. Global Names Recognition and Discovery (GNRD) namapování jmen rostlin a živočichů nalazených na jakékoli digitalizované stránce na taxonomii druhů, takže lze vyhledávat naprosto přesně napříč různými názvy pro jeden druh. Více na <http://www.biodiversitylibrary.org>

V dalších příspěvcích na toto téma zaznívaly další zdařilé příklady propojení citizen science s otevřeným přístupem k datům a využití aktivní účasti koncových uživatelů. Zajímavým příkladem zpracování kolektivního sběru je britský projekt, ve kterém se sleduje výměna zkušeností pacientů na konkrétní lékařské rady, které následně zpracuje a sepíše editor časopisu (crowd sourced writing).

Velký prostor byl věnován vědeckým datům, u kterých je klíčové zachování možnosti jejich interpretace. K tomu je nutné uchovávat spolu s daty i technické prostředí, ve kterém data vznikla. Např. software se zdrojovým kódem, data dictionary, datasets, code/script, source data (nejen results data) či codebook. Cílem je zachování možnosti replikace výpočtu či jiné metody získání výsledných dat.

4. Závěry/shrnutí

Návštěva konference ELPUB 2015 splnila svůj účel a obohatila NTK o mnoho podnětů prospěšných při budování repozitáře vědeckých dat NTK/CESNET a rozvoj publikačních platform pro zpřístupňování zdigitalizovaného obsahu.